

Finnmark fylkeskommune
Finnmárkku fylkkagielda

Politisk avdeling

Arkivsak: 08/01264

Ugradert

Arkivkode: _

Saksbeh: Sissel Øverdal

Saksgang

Kompetanseutvalget

Møtedato

14.07.09

Saksnr.

09/14

VURDERING AV LOSA – YRKESFAG I BÅTSFJORD.

FYLKESRÅDENS INNSTILLING:

Finnmark fylkeskommune oppretter ikke tilbud om LOSA yrkesfag VG1 i Båtsfjord skoleåret 2009/2010.

Kirkenes, 8.juli 2009

Knut Mortensen
fylkesråd

BAKGRUNN

Til fylkestinget i mars 2009 ble fire ulike modeller for videregående opplæring i Båtsfjord utredet. Fylkestinget valgte i sak 09/01 å gå for modell 3 som innbefatter at det gis et desentralisert og fleksibelt studietilbud innen Vg2 og Vg3 studiespesialisering og påbygging. Dette skal kombineres med Vg1 LOSA (Lokal opplæring i samarbeid med arbeidslivet) innen studiespesialisering. I vedtaket ble bestemt at tilbudet skulle gis som et to-årig prosjekt med underveisevaluering.

Det har i ettertid blitt oppmerksomhet om at elever fra Båtsfjord som ønsker yrkesfaglige tilbud ikke vil få et tilbud i sin hjemkommune med vedtaket i sak 09/01. Det er blitt dannet en foreldregruppe som jobber for å få LOSA yrkesfag Vg1 i Båtsfjord allerede fra kommende skoleår¹.

Foreldregruppa, samt rådmann fra Båtsfjord kommune møtte fylkeskommunenes politiske ledelse og fylkesrådmann tirsdag 30. juni og la fram saken sin. På møtet konkluderte fylkesordfører med at FFK vurderer mulighetene til å gi LOSA yrkesfag Vg1 innenfor vedtatte økonomiske rammer kommende skoleår innenfor tre studieretninger. Rådmann i Båtsfjord kommune signaliserte at kommunen var villig til å gi tilskudd for eventuelle merutgifter innenfor en gitt ramme. Formannskapet i kommunen gjorde i møte 1.7.2009 vedtak om å bidra med 0,5 millioner til dekning av merutgifter for etablering av tilbudet (vedlegg 1) Finnmark fylkeskommune behandler saken i ekstraordinært møte i kompetanseutvalget 14.7.2009.

BESKRIVELSE

Økonomi

I fylkestingssak 09/1 *Videregående tilbud Båtsfjord* ble det vedtatt å opprette et tilbud innen studiespesialiserende utdanningsprogram etter LOSA-modellen, jfr. modell 3 i saksutredningen. Fylkestinget vedtok at tilbudet skulle evalueres underveis og at modellen skulle vurderes som varig ordning. I henhold til saksframlegget var den økonomiske rammen for tilbudet 5, 1 millioner kroner (se vedlegg 2). Kompetanseutvalget vedtok i mai 09 at et følgeforskningsprosjektet til kr 300 000 skal dekkes av de samme midlene. Fratrasket dette beløpet er det kr 4,8 millioner kroner til disposisjon for finansiering av både LOSA studiespesialiserende og LOSA yrkesfag VG1 i Båtsfjord. Korrigert for økte utgifter til spesialundervisning, økes dette beløpet til 5 millioner kroner og samlet beløp for tilbudet blir da kr 5,3 millioner kroner.

Etter møtet 30. juni har administrasjonen vurdert kostnadene. Endres fordeling på de ulike linjene, vil også de økonomiske beregningene endres. For Vg1, Vg2 og Vg3 Studiespesialiserende er tallene basert på søkertall i VIGO. For LOSA yrkesfag så er elevtallet bak beregningene i tråd med det antall elever Nordkapp har anledning til å ta inn uten å øke antall stillinger ved skolen. For studiespesialisering så er antall beregnet ut fra antall søkerer i VIGO.

De økonomiske beregningene innbefatter utgifter til opplæring både fra Nordkapp og i Båtsfjord, lønn til veiledere og prosjektmedarbeider, ressurs til rådgiver og spesialundervisningskoordinator,

¹ Utg.pkt. var blant annet et notat fra Nordkapp maritime fagskole og videregående skole som ut fra kjente søkertall på gitt dato tydet på at det kunne være mulig å sette i gang tilbud innenfor rammene av FT's vedtak. Notatet var kun adressert til fylkesrådmann (kopi til utdanningssjef) og ikke kvalitetssikret av fylkesrådmann/ utdanningssjef og heller ikke sett i forhold til erfaringstall ved annen etablering av LOSA yrkesfag.

administrasjon, reiseutgifter for elev og lærere samt kompensasjon til bedrifter på yrkesfag. Det er ikke medregnet utgifter til skole- eller kontorlokaler.

Kommende skoleår er det ikke elever på programområde realfag på Vg3; vi må imidlertid regne med at det kan være behov for realfag skoleåret 2010-11. Derfor er det lagt inn en økning fra høsten 2010 på kr 200 000 og på kr 450 000 på årsbasis fra 2011 for å dekke dette programområdet.

I budsjettet for modell 3 var det satt av 500 000 til spesialundervisning som i denne beregningen er brukt til ordinær opplæring. Årsaken til det er at det opprinnelige budsjettet ikke inkluderte LOSA Vg1 studiespesialiserende som kom med i vedtaket. Det er ikke mulig å gi alle tre år innen studiespesialiserende samt dekke spesialundervisning og forskningen innenfor rammen på 5, 1 mill. Kommende skoleår er tatt inn 7 elver på særskilte vilkår i Båtsfjord, og det er bevilget 700 000 kr til deres opplæring. Dette har også den konsekvensen at rammen for tilbudet må økes med 200 000 kr til 5,3 mill.

Legger vi inn utgiftene til forskning, spesialundervisning og dekning av programområde for realfag for Vg3 for høsten 2010 er samlet budsjett for Båtsfjord med LOSA yrkesfag og studiespesialiserende Vg1, samt studiespesialiserende Vg2 og Vg3 på kr 6 450 000,-

Tabell: Totalkostnader for utvidet tilbud Båtsfjord

<i>Utdanningsprogram</i>	<i>Trinn</i>	<i>Antall elver</i>	<i>Samlet sum</i>
Studiespesialiserende	1	8	360 000,-
Yrkesfag (helse- og sosialfag, elektrofag, teknikk og industriell produksjon)	1	13	810 000,-
Studiespesialiserende (Programområde realfag og samfunnsfag)	2	8	2 370 000,-
Studiespesialiserende (Programområde samfunnsfag)	3		1 710 000,-
Følgeforskning			300 000,-
Spesialundervisning			700 000,-
Programområde realfag høst 2010			200 000,-
Totalkostnader for utvidet tilbud Båtsfjord			6 450 000,-

Faglige forarbeid i LOSA

Lokal opplæring i samarbeid med arbeidslivet (LOSA) har vært gitt i Finnmark siden skoleåret 2005/06. Tilbudet ble evaluert av høyskolen i Finnmark i 2007. Blant de kritiske punktene som da ble påpekt var bedriftenes og skolens samarbeid om elevenes lærling. Elevene måtte i større grad få jobbet praktisk i utplasseringsperiodene, og det måtte sikres god integrasjon mellom utplasseringsperiodene og distanseopplæringen. Opplæringen elvene får må samlet sett dekke de mål læreplanene setter.

Nordkapp maritime fagskole og videregående skole (Nordkapp) har jobbet med å kvalitetssikre opplæringen i LOSA. Det legges i dag mye større vekt på arbeid med bedriftene før et tilbud starter opp. Dette innebærer nær kontakt med bedriftene i opp til ett halvt år i forkant.

I løpet av denne perioden utarbeides lokale læreplaner som viser hvilke kompetansemål som dekkes i bedriften, og hvilke som dekkes gjennom distanseopplæring fra Nordkapp.

Nordkapp har erfaring med at det ikke er tilstrekkelig at en bedrift er villig til å ta inn elever, for å få satt i gang et tilbud. Bedriftenes faglige profil og aktiviteter må vurderes opp mot læreplanenes krav, og det må sikres at bedriftene har kapasitet til å følge opp elvene aktivt. Dette arbeidet tar tid og i prosessen er det ikke uvanlig at bare noen av de bedriftene Nordkapp startet opp et arbeid med, viser seg velegnet for LOSA opplæring. Elevene i LOSA kan ikke sammenliknes med lærlinger, de er yngre og har ingen faglig bakgrunn for den opplæringen de får i bedrift. Dette stiller ekstra krav til bedriftene som velges ut.

VURDERING

Det finnes tre alternativer i denne saken:

1. Finnmark fylkeskommune oppretter tilbud om LOSA yrkesfag Vg1 i Båtsfjord innenfor vedtatte økonomiske rammer.
2. Finnmark fylkeskommune oppretter tilbud om LOSA yrkesfag Vg1 i Båtsfjord. Merutgifter utover dagens rammer finansieres av Båtsfjord kommune.
3. Finnmark fylkeskommune oppretter ikke tilbud om LOSA yrkesfag Vg1 i Båtsfjord.

Fylkesrådmannen konstaterer at alternativ 1 er ikke mulig å gjennomføre da de beregnede kostnadene knyttet til et utvidet tilbud beløper seg til 6,45 millioner kroner. De korrigerede kostnadene er på 5,3 millioner kroner og det er m.a.o. en underdekning på kr 1,15 millioner kroner. Kompetanseutvalget har ikke fullmakt til å gjøre om fylkestingets vedtak og en evt. annet vedtak må gjøres av fylketinget som har vedtatt tilbudet i Båtsfjord. Neste fylkesting er ikke før oktober som vil være altfor sent til å gjøre annet vedtak for et tilbud som skal start opp i august.

Før en kan ta stilling til alternativ 2 og 3, er det nødvendig å se nærmere på økonomiske forutsetninger, faglige forarbeid samt praktiske forhold rundt inntak.

Økonomi

I LOSA-modellen beregnes ressurs og lønn til lærer i henhold til antall elever vedkommende har ansvar for. I tillegg til en viss basisressurs, så regnes lærerressursen ut i henhold til antall elever. Et eventuelt inntak hvor vi ender opp med flere enn de 13 elevene som Nordkapp har beregnet at de har lærerkrefter til vil utløse behov for en 120 % lærerstilling, dvs øke utgiftene med ca 520 000 kr.

Et annet moment er den usikkerheten som et LOSA yrkesfag tilbud betyr for framtidig rekruttering for studiespesialisering. Dersom vi ender opp med bare fem elever på Vg1 studiespesialiserende så vil ikke dette nødvendigvis føre til at utgiftene for tilbudet på Vg1 og Vg2 studiespesialiserende synker. Færre elever som tar LOSA Vg1 studiespesialiserende vil føre til at utgiften til tilbudet synker så lenge vi bare regner med Båtsfjord. Vi har ikke samme effekt av en eventuell elevtallsnedgang på studiespesialiserende VG2 og Vg3. Når det gjelder studiespesialiserende Vg2 og Vg3 i Båtsfjord, så har Nordkapp valgt å bruke i all hovedsak

stedlige lærere i samarbeid med Båtsfjord kommune, jf saksframlegg og vurdering av tiltak for å sikre faglig kvalitet. På disse trinnene er det er antall fag som gis, som bestemmer kostnadene.

De økonomiske bergningene overfor er som sagt basert på et bestemt antall elever og et bestemt fagtilbud. Kommende skoleår vil det ikke være behov for å gi programområdet realfag, men elevvalg på Vg2 for 2009-2010 tyder på at realfag må inn igjen fra og med høsten 2010. Der er flere elver på Vg2 som har realfag, og vil ha behov for å følge dette opp på Vg3 fra og med skoleåret 2010/2011. Dette vil kreve en 90 % stilling på årsbasis, se overfor.

Hvorvidt spesialundervisning skal ses som en utgiftspost som skal dekkes innenfor tildelt ramme kan diskuteres, men var i budsjettet for modell tre var satt opp med 500 000 kr. Til og med våren 2009 hadde alle de videregående skolene et visst beløp lagt inn i rammen til spesialundervisning. Dette ble trukket inn våren 2009, og ny modell for tildeling ble satt i verk. Følger vi ny modell også for Båtsfjord så vil nytt budsjett utgjøre 5,3 millioner, hvorav 700 000 kr skal gå til spesialundervisning.

Faglige forarbeid i LOSA

Nordkapp maritime fagskole og videregående skole har erfart at samarbeidet før et tilbud settes i gang er sentralt for å lykkes og sikre at tilbudet holder kvalitetsmessige krav. I tillegg kommer oppfølging gjennom året ved besøk mellom skole og bedrifter, felles oppfølging av elevens dokumentasjon fra bedriftsdelen gjennom kontakt og arbeid på Fronter m.m.

Erfaringer viser at man bør ha opp mot ett halvt år til oppstartsprosesser. Forarbeidet kan gjennomføres på kortere tid (3-4 mnd), men en eventuell oppstart høsten 09 i Båtsfjord gir ikke Nordkapp tilstrekkelig tid til å ha alt klart til skolestart. Det er usikkerheten med hensyn til bedriftenes kompetanse og faglige profil vurdert opp mot læreplanenes krav som gjør at Nordkapp ikke kan si hvor lang tid forarbeidet vil ta i Båtsfjord. Per i dag er heller ikke kartleggingen av bedrifter som ønsker å delta fullført.

Nordkapp har faglig kapasitet til å utvide med inntil tre yrkesfaglige LOSA tilbud i Båtsfjord, med maksimalt fire-fem elever på hvert tilbud. Det skolen ser som mulig med hensyn til egne lærerkrefter stemmer ikke overens med elevenes søking og heller ikke med oversikten som foreldregruppen presenterer:

Utdanningsprogram	Nordkapp (kapasitet)	Søking i VIGO Korrigerte tall	Foreldregruppen E-post til: Nordkapp 2. 07. 09
Helse- og sosial (HS)	4	1	3
Elektro (EL)	5	8	6
Teknikk og produksjon (TP)	4	3	9
Sum elever LOSA YRKESFAG	13	12	18

Igangsetting av et LOSA tilbud nå kan ha flere konsekvenser både med hensyn til ny søkerprosess, budsjettet for LOSA, men også for tilbud ved Kirkenes videregående skole. De 12-18 elevene som kan bli omfattet av et eventuelt LOSA tilbud i Båtsfjord står i dag som søkere til Kirkenes videregående skole.

Det omfanget Nordkapp har skisserer tilsier at alle ikke kan få det de ønsker. Skulle en legge seg på omfang som foreldregruppen har spilt inn, så vil det få ytterligere økonomiske konsekvenser og kreve flere stillinger innen felles fag ved Nordkapp maritime fagskole og videregående skole

Inntak

1. Tidsramme

Det er bare elever fra kommunen som har tilbudet som kan søke et LOSA tilbud. Dvs blir det besluttet å sette i gang et LOSA tilbud i Båtsfjord så er det tilstrekkelig å annonsere tilbudet overfor Båtsfjorddelevne. Ny søkerrunde er nødvendig for å sikre at inntaksforskriften overholdes og at alle elever fra Båtsfjord har like mulighet til et eventuelt omvalg. Inntak skjer i henhold til poengsum fra grunnskolen. (Jf § 6-13 i forskrift til opplæringsloven).

Fornytt søkerrunde gjelder også elever allerede tatt inn på særskilt inntak, jf §6-20. I dag er det tatt inn tre elever på særskilt til studieforbereende i Båtsfjord som vil ha rett til fornytt behandling da forutsetningen for deres inntak vil være endret i og med et LOSA tilbud i kommunen. Inntak av særskilt elever på LOSA er et ekstra usikkerhetsmoment både med hensyn til tidsrammen for inntak og for gjennomføringen av bedriftsdelen av opplæringen. Erfaring tilsier at det ofte er tungt å finne bedrifter til særskilt elever, og arbeidet som kreves i forkant og underveis er omfattende.

2. Forholdet til andre skoler

Søkerne fra Båtsfjord som ønsker et yrkesfaglig tilbud har i all hovedsak søkt Kirkenes videregående skole. Et tilbud med det omfang Nordkapp skisserer vil få konsekvenser for Kirkenes vgs. Dette kan imidlertid ikke beregnes i forkant da vi ikke kan regne med at det bare er elever som allerede har valgt f.eks. teknikk og industriell produksjon i Kirkenes som vil velge samme tilbud i Båtsfjord. Bruker vi foreldregruppas oversikt som pekepinne, så ser vi at elvene nå velger helt andre tilbud enn de valg de står med i VIGO.

Vi må også være oppmerksom på at grunnlaget for studieforbereende i Båtsfjord kan bli svekket med opprettelsen av flere tilbud i kommunen. Opprinnelig var det planlagt med 12 plasser på hvert årstrinn på studiespesialiserende, jf fylkestingssak 09/1 *Videregående tilbud Båtsfjord*. I VIGO har vi 9 primærsøkere til Vg1 tilbudet. Men fra foreldregruppas så har vi fått tilsendt oversikter som viser at det bare er 5 elever som er interessert i ST Vg1. Med tanke på rekruttering til Vg2 og Vg3 er fem elever på Vg1 bekymringsverdig.

SAMLET VURDERING

Her er mange usikkerhetsmomenter knyttet til oppstart av et LOSA yrkesfag Vg1 tilbud i Båtsfjord høsten 2009: usikkerheten knytter seg i all hovedsak til tid, økonomi og konsekvenser for allerede vedtatt tilbud i Båtsfjord ved en utvidelse.

Det er store grad av usikkerhet knyttet til om det i det hele tatt er mulig å få gjort nødvendig forarbeid før skolestart. Dersom vi stiller krav om at LOSA yrkesfag Vg1 i Båtsfjord skal være ”oppe å gå” ved skolestart, i den forstand at det er kontakt mellom skolen og bedriftene, utvelgelse

av villige bedrifter er foretatt og minimum at utkast til lokale læreplaner er laget, så kan vi ikke garantere det ved oppstart denne høsten².

Selv om Båtsfjord kommune yter tilskudd er altså fylkesrådmannen i tvil om det er mulig å få etablert et faglig forsvarlig tilbud som er klart til oppstart. Det kan, om en bruker noe tid utover skolestart, være mulig å få etablert tilbudet innenfor Nordkapps kapasitet for elever. Det betyr i så fall at en ikke kan imøtekomme alle ønskene i forhold til innspillet fra foreldregruppen. Usikkerheten her er om en får på plass alle avtalene med næringslivet i etterkant. Foreldregruppens innspill vil i tillegg få følger for finansiering av tilbud ved Kirkenes vgs.

Ut fra de økonomiske rammene som foreligger nå, vurderer fylkesrådmannen at igangsetting av LOSA yrkesfag Vg1 fra skolestart høsten 2009 overgår rammene for finansiering vedtatt i FT-sak 09/01. Båtsfjord kommunes vedtak av 1.7.2009 om å sette av 500.000,- til å dekke fylkeskommunes merutgifter, vil ikke være tilstrekkelig til å dekke fylkeskommunens merutgifter på 1,15 millioner kroner. En eventuell igangsetting av et utvidet tilbud vil avhenge av utvidet finansiering fra kommunens side.

FYLKESRÅDMANNENS KONKLUSJON

1. Finnmark fylkeskommune oppretter ikke tilbud om LOSA yrkesfag Vg1 i Båtsfjord.
2. Dersom kompetanseutvalget ønsker igangsetting av LOSA yrkesfag Vg1, må Båtsfjord kommune bidra med ytterligere finansiering.

Vadsø, den 7. juli 2009

Tom Mikalsen
Fylkesrådmann

Unn Martinsen
Fylkesutdanningsjef

VEDLEGG:

1. Utskrift av vedtak fra Formannskapet i Båtsfjord kommune av 1.7.2009.
2. Utskrift av summarisk oppstilling modell 3

² Ferieavvikling medfører at det ikke er kvalifisert personell til stede verken på Nordkapp maritime fagskole og videregående skole eller på opplæringsavdelingen i perioden fram til skolestart. Med et eventuelt vedtak om oppstart av LOSA yrkesfag Vg1 vil vi måtte kalle folk inn fra ferie og for opplæringsavdelingens vedkommende kjøpe tjenester eksternt.

Finnmark fylkeskommune
v/ opplæringsjefen

9815 VADSØ

Vår ref.	Arkivkode	Deres ref.	Dato
09/10-18/OEH	A40		06.07.2009

MELDING OM VEDTAK

Formannskapet behandlet i møte 01.07.2009 sak 51/09. Følgende vedtak ble fattet:

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING I BÅTSFJORD

- Det settes av kr. 500.000,- til fond øremerket videregående opplæring i Båtsfjord. Beløpet hentes fra disposisjonsfond.
- Det delegeres til rådmann og ordfører å forhandle fram en avtale med Finnmark fylkeskommune hvor Båtsfjord kommune garanterer for evt. ekstrautgifter, utover vedtatt ramme til Nordkapp videregående skole, med å få til yrkesfaglig Losa i Båtsfjord.
- Vedtaket gjøres i henhold til kommunelovens § 13 (hasteparagrafen). Vedtaket refereres i neste kommunestyremøte.

Med vennlig hilsen
Båtsfjord kommune

Øyvind Hauken
Rådmann

Kostnader modell 3

Studiespesialisering og påbygging	VG2, VG3
-----------------------------------	----------

Spesialundervisning

lønn spesialundervisning	500 000
--------------------------	---------

Lønn

stillingsressurs VG1 påbygn. adm +ressurs	144 000
stillingsressurs VG2 414,6%	1 990 000
stillingsressurs VG3 381%	1 829 000
adm. 20% er inkludert i stillingsressurs	
IKT-ressurs	150 000

Lokaler

husleie	470 000
forvaltning, drift og vedlikehold	167 000

Andre kostnader

Reiser VG1 og VG2	320 000
Teknisk IKT drift	9 000

Sum kostnader	5 579 000
---------------	-----------

Husleie betalt av Båtsfjord Kommune	470 000
-------------------------------------	---------

Kostnader FFK (eks husleie)	5 109 000
-----------------------------	-----------

Investeringer

Elev-PC	78 000
Teknisk/ Studier	475 000
Sum investeringer	553 000

